

SZÉKELY HIRLAP.

Politikai és társadalmi lap s a „Jogász-Egylet“ közlönye.

Szerkesztői szállás:

Kazinczy-utca 808. sz. hová a lap szellemi részét
illető cikkek küldendők.

Kiadó-hivatal:

Wittich József könyvkereskedése, hova az előfizetési penzek
és reclamatiók küldendők.

Hirdetési díj: Egy háromszor hasábozott garmond sor
ára 6 kr.; bélyegíthetek minden hirdetés után külön 30 kr.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal; Pesten:
Lang Leopold, (Erzsébettér, 9. sz.) Bécsben Haassenstein és Vogler
(Neu-Marici 14. sz.)

Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton egy egész iven.
ELŐFIZETÉSI AR:

Félévre 3 frt.

Negyedévre 1 „ 50 kr.

Előfizetési fölhívás

„Székely Hirlap“

Politikai, társadalmi- és a maros-
vásárhelyi „Jogász-Egylet“ közlö-
nyének

V-ik évfolyama IV-ik évnegyedére.

Előfizetési díj: okt.—decz. év-
negyedre 1 frt 50 kr. o. é.

Az előfizetési díj, legcélszerűbben postai utal-
vánnyal, a „Székely Hirlap“ kiadó hivatalá-
nak Maros-Vásárhelyre, küldendő.

Tárgysorozata

a maros-vásárhelyi jogász-egylet 1873. évi november
hó 23-án tartandó IV-ik rendes közgyűlésének.

1. A rendes elnök megnyitóbeszéde s a na-
pirend előadása.
2. Titkári jelentés a lefolyt évi működésről.
3. Korelnök és körjegyző közreműködése mel-
lett a rendes elnök és titkárok megválasztása.
4. A rendes ülés határozati javaslata a kir.
közjegyzőkről és jegyői díjakról szóló törvényja-
vaslatok tárgyában.
5. A számvizsgáló bizottság jelentése az egy-
let pénztári állása iránt.
6. Az igazgató választmány javaslata az egy-
let további fennmaradása iránt.
7. Az ig. választmány által előterjesztett ja-
vaslatok ellátása, s jelesen az 1874. évi költség-
vetés megállapítása.
8. Az egylet tisztviselőinek és az igazgató
választmánynak megválasztása.
9. Az egylet közlönye és egyéb szükséges
tudományos czélu eszközök iránti intézkedés.
10. Szabályszerűleg bejelentett önálló indit-
ványok.
11. A közgyűlés bezárása.

Az igazgató-választmánynak 1873. évi no-
vember hó 19-kén tartott ülése határozatából.

B. Apór Károly
jogász egyl. elnök.

Dr. Soos Kálmán
jogász-egyleti titkár.

A jogász-egylet tisztelt tagjait van szeren-
csém értesíteni, hogy a folyó hó 23-ára hirdetett
egyleti közgyűlés, a városház nagytermé-
ben reggeli 9 órától kezdődőleg fog megtartatni.
Az ösmerkedési estély szombaton, a közébéd pe-
dig vásárnap leend a Kondrai-féle vendég-
lőben Csiki Márton urnak szent-györgy-utcai
házában.

Elnöki megbízásból

Dr. Soos Kálmán.
egyleti titkár.

Maros-Vásárhely, november 21.

Be kell vallanunk: mikép a magyar birodal-
omnak uj territorialis felosztásáról szállongó hi-
rek — melyek szerint a készen levő törvényja-
vaslatban „a székely fővárosról“ mostohán volna
gondoskodva — eleinte kisebb-nagyobb mérték-
ben mindnyájunkat megdöbbenetettek. Nem is ok
nélkül, mert városunknak egy olyanforma degra-
datiója, a milyen hajdan a katonaságnál divato-
zott melyszerint, még a kapitánynak is — ha
elegendő ok volt reá — elszedték rendjeleit, az-
tán a közlegények sorába degradálták — nem
tartoznék a mulatságok közé; mindnyájunkban
fájó érzetet költene. Azt is bevallhatjuk, mikép
megdöbbenésünk nem volt minden alap nélküli, a
menynyiben éreztük: hogy az uralkodó Deák-párt-
tól és kormányától inkább érdemeljük, hogy repres-
saliákat gyakoroljon irányunkban, mint azt, hogy
kedvezményekben részesítsen. Az országgyűlés
többsége kényeztette a „székely fővárost“ — ha
egyebet nem említünk, már az is elégséges, hogy
számunkra szárny-vasutat szavazott meg, s azt a
Poklós patakáig pontosan kiépíttette — s mivel
háláltuk meg ezt a kényesztetést? Azzal, hogy
valahányszor alkalmunk nyílt, mindannyiszor, még
a kisebb kérdésekben is, ellene szavaztunk. Hiában
állott elő érveivel a józan okosság: előttünk nyo-
mósabbak voltak a „Magyar Polgár“ kiküldött
korteseinek frasisokba fullasztott dikeziói. Mi min-
den alkalommal a kiegyezési alap megtámadásá-
hoz adtuk szavazatunkat. Most tűnik ki, mily
helytelen ösvényen jártunk, mily hiábanvalók vol-
tak a baloldali kortesek erőfeszítései, s a mi
baloldali lelkesedésünk: az alapot megtámadó
párt vezérei — Ghyczy, Tisza, Csernátoni stb.
rendre odahagyják a zászlót, melyet oly makacsul
védelmeztek. Mi fog történni a sereggel? mi fog
történni velünk, kik a sereghez tartoztunk? Szét-
züllünk, mint a megoldott kéve, vagy ha egy na-
gyobb száju kortes lép közénk: a szélső bal-
oldalhoz állunk, melynek végeredményében nincs
egyéb célja, mint felforgatni az országot, lehe-
tetlenné tenni a magyar alkotmányos életet. Va-
lóban, ha magatartásunkra visszatekintünk: nem
csodálkozhatunk, ha az uj felosztásnál az ország-
gyűlési többsége nem szándékozik bennünket na-
gyobb kedvezményekben részesíteni.

Mindemellett mi kezdettől fogva nem tartoz-
tunk azok sorába, kik városukra nézve elcsüg-
gesztő aggodalomban voltak. A bosszu-politika
soba sem szokta magát megjutalmazni; mert hiszen
miért büntetni a jövő nemzedéket az apák botlása-
iért! Városunk oly mérvű degradációja, mint a mi-
lyennek azt az első hírek hangoztatták csak akkor vol-
na megengedhető, ha az a haza közérdekeinek gya-
rapulásával volna kapcsolatba hozható. De mi érdeke
és haszna volna a hazai közügynek abból, ha vá-
rosunk eddigi állásából alsóbb rangúvá deválva-
lódnék? Gyengíteni azon várost, melyről hadáz
tekintélyek úgy ítélték: hogy stratégiai tekintet-

ben Erdély legnevezetesebb pontjai közé tartozik:
semmi javára nem lehetne a közügynek. Aztán
mi azon nézetben vagyunk: hogy valamely he-
lyiségnek a természettől adott jelentőségét lehet
ugyan emberi mesterkedés által egy időre gyen-
gíteni: de megsemmisíteni — nem. Bár mit vé-
gezzenek az uj felosztásnál városunkra nézve:
mint összekötő kapcsa a mezőség és székely ha-
vasok aljának soha el nem veszítheti jelentőségét.

Mindezekért mi soha sem voltunk teljesen
elcsüggedve városunk jövője felett. Az újabb hírek
igazolni látszanak nézeteinket. Városunk egy Pes-
ten levő szülöttjétől e tekintetben vigasztaló s
városunk jövőjét nem oly sötét színben fölmutató
újabb híreket vettünk. Közöljük levelét azon bi-
zodalmas kéréssel: hogy tegye figyelme tárgyává
városunk ügyét, s koronkint tudósítson a fölme-
rülő mozzanatokról, hogy akár jó, akár rossz van
rólunk a végzet könyvébe jegyezve: jövőnknek
bátran szemébe nézhessünk.

A levél itt következik:

Buda-Pest, 1873. nov. 15.

Tekintetes szerkesztő ur! A „Székely Hir-
lap“ f. é. 89. számában megjelent levelem átalá-
nos állításait teljesen fenntartva, kedves köteles-
ségemnek ismerem Marosszék és Maros-Vásárhely
teljes megnyugtására közzétenni, hogy a mint meg-
bizható forrásból értesültem, 'e nemes város és
szék nem fogja olyanformán önállóságát elvesz-
teni, mint az nagy hangon hiresztelve vala, sőt
némely tekintetben nagyobb tért fog nyerni mind-
kettő erőinek kifejtetésére. E tekintetben tehát
a város és szék lakói nyugodtak lehetnek; csak
munka, szorgalom legyenek ezután is a vezérsza-
vak a szellem és anyag küzdterein egyaránt, s a
haladás áldásdus gyümölcsei rövid időn mutatkozni
fognak.

Mig azonban itt az országos érdekekkel egybe-
hangzó helyiek nem fognak sértetni, addig ez száz
más helyen történhetik és fog történni, azért fi-
gyelmeztető szavaim, ha az illetők által tekintetbe
vétetnek, s nem válnak pusztában elhangzottakká
még mindig sok helyen helyreállítható lesz a hár-
monia, s kiegyenlíthetők a szétágazó viszonyok.
Különben hisz az egész javaslat fölött — mely
az általam érintett unio kívánalmainak is megfelel
— a nemzet kezében van a határozat, mert a mi-
nistertanács után az ország képviselői elé fog ke-
rültni, s ott aztán mérlegbe vethetik nagyobb és
kisebb súlyu szavakat az ország képviselői, stb.
Deák L.

— Országgyűlés. A f. hó 18-ikán tartott ülés
ábrázatai, a vizsgálók felfedezhetni vélték, azon a lakulási
mozzanatokot, melyeknek a baloldal f. hó 7-iki határozata
következtében, előbb utóbb be kell következniök. Mindkét
oldalon levertség látszott, természetesen nem értve oda
a szélső balt, mely Simonyi Ernő beszédének bővölete
alatt állott. De menjünk rendre. Szokásos előzmények
után, melyek közül csak Lázár Ádám indítványát emel-
jük ki, nem annyira életrevalósága, mint naivsága szem-

pontjából, — mely szerint az emberiség béképolitikája megalapíthatása tekintetéből, nemzetközi békebiróság lenne felállítandó, a napi rend során, a horvát kiegyezésről szóló törvényjavaslat véglegesen elfogadtatik. Ezután Bujanovich Sándor indokolja indítványát az inkompatibilitás tárgyában, a ház helyeslése mellett. Ezt Simonyi Ernő határozati javaslata követte, egy nemzeti bank felállítása tárgyában. Simonyi a mennyire tőle telhetett, igyekezett tárgyilagos lenni, legalább azt kell következtetnünk azon tényből, hogy durván csak némelykor sértetett. Kerkapoly mindezeket tűrte, s beszélt tárgyilagosan. Simonyi indítványa, névszerénti szavazás által elvetetett. Nevezetes még, hogy a ház Lükő Géza baloldali képviselő indítványára, egyhangulag elhatározta, hogy legközelebről megválasztja, a Deák Ferencz által, az egyházi kérdés megoldására kiküldetni javasolt bizottságot. A főrendi ház is e napon tartá meg első ülését a szünet után.

Nagyméltóságn m. kir. közoktatás- és valóságügyi miniszter ur, kegyelmes uram!

(Folytatás.)

Az erdők pedig és minden fáizás szabad gyakorlatokban hagyandó, szabadságukban állván nekik ezekből épületfára alkalmas erdőket is kiszakasztani és fentartani; úgy a mint ezek már 1777-ben jan. 28. főkörmányszéki rendelettel elhatározottak; e szókban: „Cavebunt Domini Terrestres ne ex pascuis illis, quorum VII. pagi actu et de facto beneficio gaudent, etiam si illa titulo Alpium veniant, et in quorum possessione Decisione etiam Gubernali de 28-a januarii A. 1777. relictis sunt, quidquam deinceps adimatur, imo licitum sit ipsis, ut ex illis beneficium aliquos sentiant, in pascuis modo praemisso pro illorum usu relictis exterorum etiam pecora recipere.“

„Sylvae illae omnisque lignatis, quibus ipsi actu fruuntur, quaeve Decisione Gubernali a 28-a januarii 1777. ipsis attributae sunt, prout et lignatione illorum relinquendae erunt, potestate eidem permissa, vetitas etiam ex similibus sylvas pro extruendis necessariis, aedificiis conservandi.

Az említett 1777-beli és a kir. főkörmányszéknek 839. számja alatt eléjövő rendelet 3-ik pontjában biztosítatnak e népek a mindennemű erdőkből szabad fáizás gyakorlatról. 1776-ban junius 18-án 5375. főkörmányszéki szám alá beadott kérelmében Brassó várossa tanácsa elismeri, hogy a többször érdekelték a legelőket, erdőket s mindennemű helyeket szabadon használnak önhasznuk előmozdítása érdekében, a legelést bérbe idegeneknek kiadják; mindazonáltal kéri hogy a királyi főkörmányszék a szabad fáizás korlátozása érdekében, s hogy az erdők el ne pusztittassanak, a város tanács által közigazgatási tekintetből gyakorolni kívánt felügyeleti jog alkalmazásában e népek engedelmségre intessenek, e szókban:

„Intuitu autem indultae Jobagionibus lebere in praedecaratis locis lignationis; optarit magistratus, ut R. Gubernium prosuper-adsendentali. Autoritate eisdem strictem injungeret, ut si magistratui, ex rationibus politicis pro avertenda sylvarum destructione lignationem certis regulis definire videratur, tris Jobbagiones praetextu decisionis Gubernialis reductari ne praesumant — de a város és állítólagos földesur, ezen itt kért felügyeleti engedélyt se foganatosítá soha, — nem 1846-ik év kezdetéig, a mit tanusítanak a kir. főkörmányszéknek 1831-beli 8586., 1832-beli 1198, 1834-beli 8120, számok alatti rendeletei, melyekkel a kir. főkörmányszék az erdők őrzését, felmérését és feltáblázását elrendelvé, a magistratus szabadkozik a rendeletek teljesítése ellen, — s melőzve minden törvényes formát, minden törvényeket, csak 1855. év végén tett kezét, és állított saját erdőszeket és erdőőröket minden erdőkre, s szorította, s kényszeríti ma is a népet, körülményeinek, szükségének és viszonyainak semmi szín alatt meg nem felelő legtávolibb és leghozzáférhetlenebb erdők használatára, teljesen betiltván az épület-fa használatot, mely egyik fő élet és keresetforrása vala e népnek.

A fennebb mély tisztelettel felhozta 1777. és 1780-beli rendeletek X. és XI. pontjaival találóan; az 1786-beli 822. főkörmányszéki szám alatti ugynevezett urbarium 4 pontja alatt iratik, a mi szükségünkre elegendő mind épületre, mind tüzelésre való fa vagy — mi úgy, mint hétfalusi lakosok, télen által égett borfőzéssel kereskedünk és abból részszerint is élünk.“

A legújabb időben 1844-ben november 28-án 8022. udvari sz. a. felbontatik azon örökvásári szerződés, melyet Brassó város közönsége, Gicsu Péter, Pükerczi bérlőnek, egy darab erdőrészt eladott és ez kiírtott vala s a nevezett közönség ma is bírja ezt.

Az ezen közönségek nevében folytatott birtokszabályozási perekhez mellékeltek nyomtatásban kiadott czáfolatom 107. lapján lenyomatvák azon vásári szerződések,

melyek értelmében ezen közönségek falusi előljárai szabad tetszésük szerint, fával benőtt erdőrészeket eladnak s örökös, tetszés szerinti használatra idegenek és falusi polgárok használatára bocsátanak.

(Folyt. köv.)

Táblabírói nézetek.

Ny.-Szereda, 1873. nov. 12.

Quid quid agis prudenter agas et respice finem.

Jól tudom, hogy már magában a táblabírói nevezet is annyira lejárt a magát, hogy azon név alatt ha valami életrevaló eszme szülemenék is, a névvel együtt lejárnak, elállottnak mondatik, és talán még kérdésül vétetik fel, hát vagyon még vagy egy táblabíró?!

De én ki 78 éves életkoru s 52 éves táblabíró vagyok mert ez egyetlen hivatalomtól csak a halállal válok meg, nem mellőzhetem a tisztelt szerkesztő ur engedelméből élttem vége felé a korszakot alkotó 1848 év óta közbejött, s folyamatban lévő nagy változások felett a régi és újabb időkből meritett szerény nézetemet kifejezni.

Elfoglult honfi lenne az, ki be ne ismerné, hogy jelen alkotmányos helyzetünk minden eddigieknél szabadabb és függetlenebb, mert jelenben a nemzet vissza van adva önmagának; szabadon intézheti ügyeit, de éppen ezen nagy szerencse mellett jelenkorra annál nagyobb felelősség van nehezülve a jövő iránt, s ezen alaptételeknél fogva minden intézményeit oly bölcseséggel és tapintattal kell létesíteni, hogy az a jövőt biztosítsa, a jelent pedig megnyugtassa.

A hazai ügyek intézői kielégítő tanúságait adták bölcseségüknek az uralkodóval és Ausztria társbirodalommal való kiegyezésekben, melyet a nemzetnek többsége nagy meglepéssel fogadott annyira, hogy az ellennézetük vélemény különbségét nem annyira a kiegyezés, mint más tekintetek idézték elő! Ennek alapján belhelyzetünk, jólétünk már most csak tőlünk függ.

Ha áttekintünk azon intézkedéseken, melyek eddig elé belügyeinkbe tétettek, hazafiatalanságnak tartanám elhallgatni, hogy azok a nép általános meglepéssé nem találkoztak, s leginkább azok oszták külön véleményű csoportokra nemzetünket, nem pedig a kiegyezés hiányai; tudnia kell minden jó honpolgárnak, hogy minden egyes intézkedésnél nem szabad szem elől téveszteni az állami élet önállóságát, de minden új intézménynek úgy kellene történni, hogy az a nép geniusának, történelmi fejlődésének honi és házi szokásainak, életmódjának megfelelően; fejlődjék az történelmi múltjából és az átmenet közt kapcsolatos tartassék fenn, mert az ezekkel összhangzásba nem hozott, s inkább ellentétes intézkedések természetellenessé tünnek fel, nem megayugvást, hanem ellenszenvet keltenek, mi utóbb is az állami élet terhére nehezül.

Ily körülmények tünedeznek igazságszolgáltatásunk körül, mert ezuttal ezen becses lap szűk kerete és elszigetelt s korlátolt ismeretemhez képest csak e körül vagyok bátor kockáztatni némely elaggott nézeteimet.

Fő princípiummal van elfogadva és mindig hangsúlyozva az olcsó és gyors igazságszolgáltatás, de fájdalom az eddigi intézkedések ezen magasztos elvtől inkább távozást tanusítanak, mint annak megközelítést, még pedig mind az államra, mind egyesekre nézve, mert visszatérve az 1848 előtti táblabírói korszakra, mely ha a jelen systematizált törvénykezés alakjával nem állja is ki a versenyt, de az olcsóságra nézve összehasonlíthatatlan, a gyorsaságra nézve pedig a longolitis processusok kivételével még előnyben áll; s ezen gyorsaság előmozdító rugója pedig a táblabírói intézkedés volt, mely bírói funkciók u. m. okmány szerkesztés, bizonyítékok előállítás s rendkívüli bíraskodás teljesítésére békebiróságra s több törvénykezési hiteles eljárásokra volt jogosítva, miáltal az ügyek előkészítése juttattak a rendes bíróság elibe. Ezzel nem azt akarom, hogy a táblabírói intézkedés utóbbi degenerált állapotába visszahelyeztessék, hanem mindaddig a gyors és olcsó igazságszolgáltatást elérhetőnek tartom, míg azon intézetnek megfelelő a jelen korszak követelményeit kielégítő hasonnemű intézet nem állítatik fel, mely a pereket felekkel együtt bíróságon kívül hiteles alakban előkészítse.

Látszik, hogy a jeleni jogászok is érzik a táblabírói intézkedéssel maradt ürt a törvénykezésben és ezen a békebiróságok és közjegyzőségek felállításával által törekednek segíteni; de szerény véleményem szerint azok által az eddig körvonalazott alakban a bajon segítve nem lesz, sőt egy újabb tömkelegbeni bonyolítás származtatnék.

Elégedetleníti még a népet az osztrák polgári törvénykönyvnek feltétlen alkalmazásában tartása is, mert jól lehet abban a jus naturae princípiumból meritett jogi elvek vanuak lerakva nagyobb részint, melyek bár mily helyzetű államban és egyéni viszonyok között is elvitázhatlanok, és azok Ausztriára is a z elszeiük lehet-

nek; jóllehet ott is több reformon mentek és mennek maig is keresztül, de hazánk viszonyaihoz annak jogi fejleményeinek életmódjának szokásaival, sőt még államunk érdekeinek is meg nem felel, mert eltekintve több ránk nem illeszthető czikkeitől, csak a zálogra vonatkozó rendszabályát kívánom figyelemre hozni.

Köztudat, mily sulyt fektettek eldőldeink az állam fenntartása érdekében a fekvőbirtokra (a prosessionatúságra) minden törvényeinken átsugárzik annak védelme, s nem is ok nélkül, mert csak ez a realis vagy, ez talaja a hazának. Az újabb kor a föld és föld közti természetellenes különbséget megszüntette, és azon talajt szabaddá s jogegyenlővé tette azon czélból, hogy a haza biztosabb alapon nyughassék, de a legközelebbi kor, mely önrendelkezés mámorában többször saját érdeke ellen is tulcsapong, nem volt elég előrevigázó ezen drága talajjal, s egyetlen állami allappali rendelkezésében, a midőn az osztrák polgári törvénykönyvet feltétlenül fenntartotta, melyszerint annak elzálogosíthatása megszüntetett, ezzel az ingóságoknál olcsóbb rangra helyeztetett, és a pénztőzsérek uszorások martalékává dobatott, miáltal több család csekély pénzzavar miatt tizszeres és százszeres értékű fekvő vagyonából kifosztatván, megsemmisítetett. Időelőtti volt ezen törvény alkalmazása, mert az egy kereskedelmi hatalmas iparüzlettel több köz- és magán pénzintézetekkel rendezett gazdasággal több időtől óta megalapult solidaritással bíró ország részére hozatott, melylyel hogy ne részletezzék, egészen ellenkező kedvezőtlen helyzetben alkalmaztatott ránk ezen kártékony törvény, és fájdalom belviszonyaink még kedvezőtlenebb állásában jelenben is alkalmazva van, — állítatik, hogy a hitel megalapítása czéloztatott ezen törvényvel, de a mint az eredmény kiáltólag tanusítja, a hitelt nem mozdította elő, hanem teljesen tönkretette, mert a mellett, hogy fizetéseképtelenségeket idézett elő, maga a legszivtelenebb hitelező is felébred jobb érzelmek előtt visszariadt adóssa tönkrejuttatásától, s inkább pénzt őrizte, hogysem alkalmat nyújtson saját kellemetlenségére, de még tovább haladt ezen irányban az újabb kor, a midőn az uszora törvényt nem módosította, hanem teljesen eltörölte, ezzel a szabad egyezkedésnek láttatik nyílttér engedni, ezzel is részint a hitelnek is kívánt szolgáltatást tenni, sőt állítatik, hogy Angolhonban éppen a szabad kamat tette olcsóvá a tőkepénzt. Lehet ez a törvény a maga korszakában üdvös eredményű, de a zálognál felfejtett honi viszonyainknál fogva, ránk nézve a legkártékonyabb, mert a mellett, hogy a pénzuralom határtalan önkényét veszi pártolása alá, mi ránk termelő kereskedelem nélküli, s tehát pénztelen népre már is érzékeny károkat idéz elő, e mellett a közérkölciséget rombolja, mert ma már nem újság 100—150 %-tőli kamat.

De tetézte van az újabb kornak felfejtett káros iránybani haladása a végrehajtási intézkedésekkel, hol nem a tartozás kielégítésére van irányulva a törvény, hanem az adósnak üldöztetésére, melyre még külön hivatal szerveztetett; ezen intézkedés is, mint fennebb említve volt, rendezett pénzforgalmi-, kereskedelmi, gazdasági-, s pénzintézetekkel ellátott államnak való, mert miután a perköltiségek törvény által szabályozva nincsenek a végrehajtást pontonként kísérgethetni jogosított felperes a végrehajtandó összeg tizszeresére is felrugtathatja; holott miután a községi előljárásság 30 forintig bíraskodására s annak végrehajtására jogosítva van, miért ne hajthatná végre legalább azon értékig más bírósági határozatokat is ügyvédi képviselést nélkül. S miután már szervezett végrehajtó létezik, kinek hivatalos kötelemében áll szabályszerűleg eljárni, felesleges végrehajtói ügyvédi képviselet költségével halmozni az adósságot. S még az is az adós hátrányára esik, hogy eladandó vagyona az oly kevesek által olvasott és nagy tömegű hirdetések között feltűnés nélkül elrejtett hirdetés által tétetik közzé a budapesti hivatalos közlönyben mi vevőket nem csoportosítván, az eladandó tárgy potom árért fecseleltetik el.

Ezek szerint eltekintve attól, hogy az urbéri viszonyokkal csaknem a communismusig felzavartatott a birtokviszony, a tőkepénz ipar és kereskedelem, szóval minden ingósági üzletnek alárendelve van a fekvőbirtok, mi képezi az állam terhek egyedüli biztos alapját s az államnak áll érdekében czéljának megfelelő védelemben tartani, hogy ön elleni vétségbe ne essék.

Voltam szerencsés láthatni ezen becses laphon több egyes törvénycikkek vitatását, jól lehet azokról is alkottam magamnak szakértelmemhez képesti véleményt, de azokat gyakorlati jogászokra bízom, és nem is tartom oly lényegeseknek mind addig, míg a főprincípiumok az uralkodóvá vált elméletek szigorából gyakorlati életbe át-

*) Az osztr. p.-törv. az ingatlanok feletti zálogszerződést megszüntette, csak elzálogosított tárgy használatát szüntette meg, minek különben most már a szabad kamatláb behozatalával, legkisebb értelme nincsen.

nem alakulnak és kérem tisztelt szerkesztő urat méltóztasson, ha jóvak látja ezen szerény cikkemet becses lapja legalább dűrűczkölője ponyvájául felhasználni, ha a lomok ledűrűczkölésével valami használható posztó kerülne ki belőle.

Id. Szász József.

A maros-ludasi hid ünnepélyes megnyitása.
A maros-ludasi indóházzal összekötő hid elég rövid idő alatt felépült úgy, hogy e hó 25-én Tordamegye főispánja mlt. báró Kemény György ur elnökletete alatt a közforgalomnak át fog adadni. Hogy ezen ünnepélyesség miként folyjonle e pénzsűk világban, arra nézve tegnap este, egy szűkebb körű értekezlet tartatott, a helybeli társalkodó helyiségben. A megállapodás következő lett: Megyénk érdemes főispánja a zászlókkal feldíszített hidat a forgalomnak átadandónak nyilvánítja.

2. Hanez Pál polgártársunk az indóház és ebből kifolyólag a hid létesítésének történelmét felolvasandja.

3. Pap Bazil mező-bodoni g. e. lelkész egy alkalmi beszédében megértetendi a román néppel ezen hid felépülésének anyagi hatásunkra vonatkozó üdvös befolyását.

Ezt követi a hid megnyitása zeneszó mellett és bezárolag egy 50 terítékű közebed, melyre a főtényezőkhöz kívül, az erdélyi hírlapok szerkesztői, Tordamegye tiszt ségének és a megye bizottmányának néhány tagja, a megye két országgyűlési képviselője, Torda város polgármestere és egy pár polgára és maros-vásárhelyi kereskedelmi és hitelbank képviselőse; a Viktoria vezérigazgatósága; a kolozsvári kereskedelmi s iparkamara vezetője; Alsó-Fehérmegye főispánja, alispánja, főjegyzője és még egy pár a vidék közérdekei körül tényezőkként szerepelt egyén, tisztelettel meghívotnak.

A helybeliek és vidékiek, kik ezen hid által inkább vannak érdekelve, mint házigazdák fognak szerepelni, követtkezőleg tetszésöktől, vagy körülményeiktől függ személyes megjelenésök, illetőleg résztvők.

Ezt előlegesen is az érdekelteknek mikénti tájékoztatása végett, megbizásból hírüladni kötelmének ismerte. M.-Ludason, nov. 16-án 1873.

Teljes tisztelettel.

A rendező bizottmány nevében,
Nyárádi Dénes.

M.-Vásárhely, 1873. oct. 12

(Folytatás)

Itt a svájci iskolákról közvetlen szerzett tapasztalataim közlését be is végzem. S minthogy utazásom nem földleirási és történelmi érdekből, hanem a tanügy érdekében tétetett, nem is fárasztam az olvasót Schaffhausen, Neuhausen, Qachsen, a Rajna vizomlása, a Schaffhausen ben lévő Unnoth név és alagut, Konstanz, Husz János és Hieronimus nagy megmohosodott emlékkövkük leírásaival; hanem inkább teszek némi ismertetést a svájci tanügyről a bécsi világtárlaton lévő kiállításra vonatkozólag.

Tekintve a kis hegyes-völgyes köztársaságnak tanügyét általában, tudva azt, hogy a népesebb városokon kívül is, minden valamire való helységben a népnevelésről kellőleg van gondoskodva, és pedig mindenütt a czélnak megfelelő beállítással; elmondhatjuk a kis köztársaságról, hogy ha tanügye a valóságban nem is ép oly fényes, mint a hogy a bécsi világtárlaton iskolaépülete és tanügye mutatja, de az a valósághoz mindenesetre meglehetősen közel áll. Svájcz állitott ki iskolaépületet és tanügyi kiállitást is mutatott be a nagyvilágnak. Az iskolaépület czélszerűségét, azt hiszem, senki sem tadaghatja. S hogy ha ilyen épület nincsen a valóságban mindenütt az egész Svájczban, de azt sem lehet tagadni, hogy igen sok helyt ehez hasonló ne volna.

Ha tanszer-kiállítását tekintjük, ott arról győződünk meg, hogy a világtárlaton legkissebb tulzással sem találkoznak; mert a mik ott láthatók, azok a svájci iskolákban valósággal mind megtalálhatók. Tulzottnak mondja talán valaki a faragvány- és gipsz minták kiállítását? A ki ezt állitaná, menjen el Svájczban csak Flüellenig, a viervaldstädti tó déli szögletéig, és lesz alkalm a közönséges hegyi nép nagyszerű faragmányait sok helyen bámulni, mit ők drága pénzen árusitnak el az utazó sokaságnak. Bizony a svájci iskolák rendszerét hazánkba sem ártana átültetni. Sok külföldre vándorló tutaj gerendáinkból akkor sok honmaradna feldolgozás végett, és saját fájukból feldolgozott eszközöket nem kellene a külföldtől drága pénzünkön váltani vissza.

Lássunk még valamit más országok tanügyéről a bécsi világtárlaton. Előre is mondom, hogy a világtárla-

ton látott iskolaépületekből és tanszerkiállításból világért sem lehet valamely országnak tanügyéről tiszta fogalmat szerezni. Mert ugyanis a világtárlatra egyik ország sem vitte el sem roskadozó iskolaépületeit, sem elavult tanszereit, a melyek pedig még minden országban léteznek és tenyésznek: hanem mindenik csak a legujabbat és legczélszerűbbeket.

Ezen állítás bebizonyítására nem kell ázsiai Oroszországba vagy az afrikai hottentótokhoz menni tapasztalatok gyűjtése végett. Ennek valódiságáról meg a legműveltebbnek állított országokban is, melyek előttünk már meglehetősen ismeretesek, meggyőződhetünk igen rövid kutatás után. Avagy akár ne is menjünk itthonnul seho- vá; állításom honn is igazolva lesz. A világtárlati tanügyi kiállításból legfennebb azt itélhetjük meg, hogy valamely ország mennyire fogékony a czélszerű és hasznos iránt, s mennyire törekszik azokat a kor követelményeinek megfelelőleg saját kedves otthonjában létesíteni, életbeléptetni.

Ily szempontban néztem én meg az amerikai iskolát, mely mind épületre nézve, mind tanszerek berendezésére nézve teljesen megfelel a művelt Amerikáról való várakozásunknak. Az iskolaépület tágas és kellő világos. Ugy van berendezve, hogy a világosság sugarai balkéz felőlről vetődnek a tanulók elibe. A székek egy ületűek. Előttök kis asztalkák. Mindkettő ércztalapzattal. A kis asztalka fedele felnyitható. Mindenik fiokos, miben a tanuló magával el nem vitt tanszereit tartja. A tanszerekből szépen voltak képviselve a természettani, vegytani, terményrajzi taneszközök, és a földrajzhoz tartozó föld-abraszok és gömbök, valamint a tankönyvek is. Terményrajzi faliabraszokat itt ugyan azokat láttam kiállitva, melyek nálunk Geiszler után Gönczi Pál által magyarosítva használatban vannak. Van Franklin-féle iskola kiállitásuk is teljesen beállitva kis alakban. Mindkét féle iskolájuk magukon hordják a dicséretet mind építkezés, mind felszerelés tekintetében.

(Folyt köv.)

Mi hir külföldön?

— A francia tizenötös bizottság előterjesztette mult alkalommal említett jelentését. A bizottság republikánus része, bár mennyire törekedett is kedvezni a kormánynak, jelentése még iselégüketlenséget keltett. Mac-Mahonnál, ép úgy mint miniszteriuma előtt, Mac-Mahon megizente a nemzetgyűlésnek, hogy öt évre hosszabbítani meg a köztársasági einők végrehajtó hatalmát, nem elég, és ő hét évet követel. Broglie herg. bizalmatlanságnak tekintené, ha a végrehajtó hatalom meghosszabbítása elébb mondatnék ki, mintsem az alkotmány törvényjavaslatok tárgyalatnának. A ház többsége azonban nincsen a miniszterium nézetén, s a meghosszabbítási javaslatot elébb fogják tárgyalni.

— Spanyolországban sem jár egyedül a baj. A karlisták kantonalisták és kubaik lázongásain kívül, most ujabb s alig ha az előbbieneknél nem komolyabb veszély fenyegeti; t. i. az összeütközés Spanyolország és az amerikai Egyesült államok között. A veszélynek, mely lappangva már rég létezik, eredete az: a st.-jágói haditörvényssék egy Jamaika partjain elfogott lázadó hajó személyzetéből hat katonát, ezek között egy tábornokot s a fölkelő vezér fiát, e hó 4-ikén agyonlövötte. Ezen tény az egyesült államokban, minthogy a kivégzettek némileg köztársasági alattvalók voltak, nagy izgalmat keltvén, az államtitkár óvást tett a fölkelők elfogatása ellen. A madridi kormány azzal mentette magát, hogy táviratilag megparancsolta a hadbiróság eljárásának megszüntetését; de a sürgöny elkéssett. Ez alatt a kivégzések tovább folytak; a kormány állitólág — nyilt parancsa ellenére. A végrehajtók azzal mentegetik magukat, hogy a táyirdai sodronyok meg vannak rongálva. E mentséggel az amerikai közvélemény nincs megelégedve, s a hírlapok erőlyesen sürgetik a hadizenetet, nemcsak, de az atlanti hajóssereg már parancsot is kapott az elindulásra, hogy a fenyegetésnek nyomatékot szerezzen. Az eredményt annak idejében szintén fel fogjuk jegyezni. Legujabb hírek szerint ez ügyet Grant a Congressusra bízta.

— A Olasz parlament f. hó 15-ikén nyitotta meg, a trónörökös és összes diplomaciai kar jelenlétében. A királyt és királyi herceget az utcán lelkesült tömegek fogadták. A trónbeszéd emliti egyebek között, hogy sikerült Romát a királyság székhelyévé tenni, a nélkül, hogy ezáltal a pápa eddigi viszonyai rövidséget szenvedtek volna. Megemlékezik azon szives fogadtatásról is, melyben a magyar uralkodó és a német császárnál részesült, s mely Olaszországot is illette. Végül a pénzügyről is megemlékezzve, így végzi beszédét: „Békében,

melynek tartosságában hiszek, s jól rendezett viszonyok közepett a szabad intézmények kifejlődhetnek. Ma is, mint mindig, bizom a nemzetben; tudom, hogy a nemzet is, mint ezelőtt, bizik királyában.“

Mi hir városunkban?

— Balázs Kálmán debreczni népzenész és társulata a jó magyar zenét kedvelőknek a „Korona“ vendéglőben kellemes estéket nyújtott kitűnő játéka által. A tiszta magyar zamat, párosulva jó izlés és correctnességgel oly élvezetet szereztek vala, mely csakugyan a legkényesebb kíváncsoknak is képes vala elegend tenni.

— Schönstein Zsigmond jóhirű kávéháztulajdonosunk már a jövő hóban át fogja tenni helyiségét a Deák-uteza és Nagy-köz szegletén épült Pál-Knöpfler-féle házba.

— Egy hivatalnok lakásának udvarán a napokban egy kitett csecsemőt találtak, ki már az éjjeli hideg miatt meg volt fagyva.

— Graef altábornagyot közelebi előléptetése alkalmából a honvéd tisztikar, az altisztek és közmozvodek küldöttei, úgy városunk tanácsa örömmel üdvözölték. A tábornok ur a sátortábor megszemlélése végett mulatott városunkban.

— A Maros-Vásárhelytt létesítendő „székelyföldi leány-árvaház“ pénzalapja javára folyó 1873. év. nov. 29-én a Z. Knöpfler Vilmos ur új házánál levő nagy teremben tánczestély rendeztetik. Minden jótékony egyeslet legkegyelmesebb védasszonya, Erzsébeth magyar királynéuk O Felségének névünnepe tiszteletére óhajta alólirt bizottság ezen tánczestélyt létrehozni, és bizton reméli, hogy a n. é. t. cz. közönség tömeges részvété által, a „leány-árvaház“ pénzalapja gyarapítását ezen ünnepélyen is elősegítendi. A rendező bizottság. — Belépti jegyek ára: Belépti-jegy személyenként 1 frt. Erkölyjegy 1-ső sor 3 frt, II-ik sor 2 frt. — Jegyek előre válthatók Fenyő István ur kereskedésében. valamint a bizottság minden tagjánál, este 9 órától a pénztárnál. Kezdeté 9 órakor.

Dűrűczkölő.

Román atyánkfiak közt szaporodóban van azok száma, kik a „nemzetiségi törvény“ ellen feltűrköztek. Vajjon nem a szomszéd Romániában papiron levő százezer fegyver és huszezerlő bátorítja őket az actióra! Közelebbről arról értesültünk, hogy Nagy-Szebenből a görög k. érsekség az igazgatási nyelv kikerülésével, román nyelven küldi átiratait a törvényhatóságokhoz. Legalább ide M.-Vásárhelyre közelebbről egy román nyelven szerkesztett hivatalos átirat érkezett Marosszék alkirálybirájához melyet erélyéről kedvezően ismert alkirálybiránk azon tiszteletteljes figyelmeztetéssel returozott, hogy tessék a nagyméltóságú érsekségnek megtekinteni a nemzetiségi törvény 16-ik paragrafusát, s átiratait ennek értelmében eszközölni. Román atyánkfiak birokra keltek a nemzetiségi szentesített törvénnnyel, kíváncsiak vagyunk megtudni, hogyan fog végződni e birkozás; a nemzetiségi törvény fogja-e földreteríteni a román gladiátorokat, vagy ezek „vetnek-e kaszát“ a nemzetiségi törvénynek? — verderemo.

* * *

Azon véleményt hallottuk nyilvánítani, hogy Márkus Márk tulfeszített követeléseit a közelebb tartott kommunitási gyűlésen a nyílt szavazás — buktatta meg. Nem vagyunk hajlandók aláírni e véleményt, hiszen a ki nyiltan be meri vallani, hogy ő a város közérdekeit szíven viseli, az titkon sokkal bátrabban megteheti e vallomást. Azt is hallottuk hogy a képviselőtestület egy tekintélyes tagja „nem szavazását“ azzal indokolta, miszerint nincs akkora jártassága a polgári törvényekben, hegy magát elhatározni tudja, melyik félnek van igaza: Márkus Márknak vagy a városnak? Vajjon nem szavazhatott volna-e most az egyszer a természet törvények alapján, melyeknek oly jeles ismerője képviselő ur?

* * *

— Városunk megszaporodott szerkesztői közül az egyiket miért hasonlítják a bogáncskoróhoz?

— Gondolom azért, mert a bogáncskoró azon növényekhez tartozik, melyeken a szamarak szeretnek rágódni.

Törvénykezés.

A maros-vásárhelyi m. kir. itelő tábla nyilvános ülésében az 1873. nov. 17-én és következő napjain következő ügydarabok adatnak elő.

(Folyt. és vége.)

II. Tanás polgári ügyekben.

Pipos Péter k. t. r. bíró által.

Best Mária Best Bukur e. fekvők kiadása i., Popp Károly Orgyán Maxim, Lugosán Vaszília, Udra Jákob, Szász György, Margineán Juon, Csibeán Makocze, Gyura

Dumitru, Hatzegán Vaszilie e. végrehajtás i., Goró Jánosné Mathé Pál e. som. visszahely. i., Vellmann J. Sámuel Szentpéteri Jákob e. kártérítés i., Puskás Mihály Nagy Ezsaiásné e. edósság i., Prika Stéfán Gavosdea Miron e. kártérítés i., Bretter Dániel Reichardt György e. haszonbér i., Rácz János Besenyői Sándor e. kártérítés i., Rokay Lajos Lóvi Dávid e. kártérítés i., Rádu Juon Izsák Izrael e. vételár visszafizetése i., Bora Vaszilie Triffu Szimion e. som. visszah. i., Bartalis Ferencz Bodosi Mihály e. biztosítás iránt.

Petri Ádám k. t. r. bíró által.

Pál Istvánné Schubert János e. bérleti szerződés i., Soos Mihály örökösei b. Orbán Ottó e. póteskü letétele i., Farkas Dávid Pap Szamola e. kártérítés i., Száva István s társai Boltress Mihály s t. e. 290 frt i., Tankó Péter s társai Sipos Péter s t. e. som. visszah. i., öz. Buzás Antalné Buzás András e. som. visszahely. i., Ignáth Joán Altianu Calitia e. som. visszahely. i., Munteanu Szimion Vontu Tódor és társa e. 80 frt i., Osztián Kristóf Cordea Miklósné e. 52 frt 65 kr. i., Gyermán Tinka Stulbbach Hermán e. 23 frt foglaló i., Cioci Petru Toader Gavrilla s t. e. kártérítés i., Kristea Vaszilő gyula-fehérvári r. cath. püspöki urad. e., Róka Dávid Lang Simion e. kártérítés i., Szabó József Farkas György e. 40 frt i., Bokor István Karácson János e. kártérítés.

Szolga Miklós k. t. r. bíró által.

Gyárfás Imre s t. Székely Borbára e. 330 frt iránt, Gyárfás Imre s t. Székely Borbára haszonbér felmondás i., Bede Károly Székely Borbára e. 220 frt i., Miklea Nicolai Avram Kandin e. 15 frt 60 kr. i., Kota János Csizmas Pétru e. som. visszahely. i., Burger József Seidenfeld Mór e. 31 frt i., Balkányi Móricz Maktalvi Jánosné e. 10 frt i., Földvári Ferenczné hagyatéka Bács Mihály e. s. v. h. i., Buda Ádám Szabó Ndón e. 71 frt 15 kr. i., Nagy Zsigmond Soós János e. bérlemény kiürítése i., a kir. kincstár Hauschir György e. visszahely. i., a kir. kincstár Pap Juon I. Stéfán e. visszah. i.

Ilyés Károly k. t. p. bíró által.

Pojána Merului Bukura Juon Stanesu Leontin Puskaru e. som. visszahely. iránt, Tataru Nicolai Curisianu George e. 208 frt i., Puskás Mihály Tordai József e. 4 frt 41 kr. i., Lebu Sándor Casanu Dobritia Juon e. birt. háborítás i., Marosán Nicolai Urzika Nicolai s t. e. birt. háborítás i., ifj. Melik István Pál András e. 80 frt iránt, Barabás Csumi Samu Bálint Péter e. 70 frt i., Joó János Joó Ferencz e. 70 frt i., Hodgyai József Biró András e. biztosítás i., Joanovics Jován Dázs János I. Pétru e. 38 frt váltó iránt, Fikk Istvánné Drágomán Miklós ellen 38 frt váltó iránt.

III. Tanács bűnügyekben.

Nagy Samu k. t. r. bíró által.

Albert Pap Anna tolvajsági bűnügye, Dán Tódor lopási bűnügye, Bede Ignác testisértés bűnügye, Graef Gyergy s társai közbiztonság e. bűnügye, Totya Csapiu lopá i., bűnügye, Jakab Aldert s t. lopás bűnügye, Fülöp Pál testbiztonság e. b. ü.

Vajda Simon k. t. r. bíró által.

Varga Mihály tolvajság iránti bűnügye, Luka Onuczné becsületsértés bűnügye, Müller György s t. testisértés b. ü., Kohemban János s t. becsületsértés bűnügye, Jakab Ignác s t. közhivatal e. bűnügye, Kutier Antal becsületsértés bűnügye, Pálkás Pál s t. becsületsértés bűnügye, Kristóf Ferencz s t. becsületsértés bűnügye, Lukács György qecsületsértés i., Biliz Juon s t. testisértés i., Simion Nicolai becsületsértés i., Zágoni Ferencz tolvajsági b. ü., Be-cuta István életbiztonság i.

Spech Adolf k. t. r. bíró által.

Chira Gyorgye I. t. tolvajsági bűnügye, Bér Lina lopási kihágás i., Reindl Márton s t. közhivatal e., Müller György tolvajság e., Ricsán Basil s t. e. becsületsértés i., Horváth Károly család és becsületsértés, Bartzán Jákob e. tolvajsági b. ü., Muszi Károlina e. tolvajsági b. ü.

Sztoyka Antal k. t. r. b. által.

Sintu Péter e. becs. sért. i., László Pál és társa e. testi biztonság elleni kh. i., Neamtü Vazul ellen kh. iránt, Jancsó Zachariás közbiztonság e. kh. i., Péter Antal e. testi biztonság elleni kh. i., Márton József e. súlyos testi sértés i., Kreiván Nicolai e. testi biztonság elleni kh. i., Ilyés Sándorné ellen becsület sértés iránt, Buszká Dumitru e. testi könnyű sértés i., Opincariu Juon e. közbiztonság i.

Mégai Ferencz k. r. p. b. által.

Timpiau Nicolet Nicolatu s t. tolvajság i., b. ü., Lipscheo Lázár csalási Dorfi János és társai közhivatal papir hamisítás i., Zsoldos Simion tulajdonbiztonsága e. b. ü., Kolbász András testbiztonság e. b. ü., Fosztó Jánosné becsület e. b. ü., Lófi Áron becsület e. bűnügy.

IV. Tanács urbéri ügyekben.

Antalfi Gábor k. t. p. b. által.

B. Huszár Miklós Szeszermann Vaszilika e. egy beltetek s kölcségei iránt, Domokos Antal s társai Ko-

pacz András e. egy állomány i., gr. Andrási Gyuláné s társa dápataki volt urbérese s több birtokosok ellen erdő szabályozás iránt, ugyanazon ügyben Timbus István felebbezése i., Pattantyus Jakab Vályi Elek e. egy telekállomány visszabocsátása iránt, öz. b. Kemény Györgyné Szakács Imre lui Jósi e. egy majorság állomány kitélése iránt, Leitner Nándor az almási volt urbérese e. eredeti legelő elkülönítése iránt.

Gruz István k. t. r. b. által.

B. Bornemisza Ignác Gábor Juon e. egy kerthely.

Hirdetmények.

(80)

Legujabb törvénykezési és gazdasági munkák.

Kaphatók Wittich J. könyvkereskedésben Maros-Vásárhelyt.

Adótörvények és szabályok gyűjteménye,

községek s különösen jegyzők számára
irta: Till Antal ára 1 frt 20 kr.

A Telekkönyvi Rendtartás.

és az erre vonatkozó törvények és rendeletek magyarázata tekintettel Erdélyre
irta Zilinszky Imre. Ára 2 frt 40 kr.

Az új szolgabírói hivatal.

kézikönyve

megyei tisztviselők, ügyvédek, jegyzők, és községi előljárók használatára. Ára 2 frt.

Birtokrendezési eljárás

az ország erdélyi részében ára 40 kr.
Kolozsmegye-gyalui egyesbirája
által

a községi előljáróságok részére kiadott

UTASÍTÁS

községi bíróságokhoz utasított ügyek tárgyalása és kezelése tárgyában.

mintákkal,

Ára 20 kr. — Postánküldve 26 kr.

Törvényezikk a községek rendezéséről Ára 40 kr.

1873-ik évi országgyűlési törv. cikkek 1-ső füzet 50 kr.

Magyarország és Erdély bírósági szerkezete és helyközségeinek legujabb bírósági felosztása, ára 1 frt 20 kr.

Függelék a köztörvényhatóságok, községek és az első folyamodású bíróságok rendezésére vonatkozó törvények és k. ministeri rendeletek gyűjteménye. Egybeillesztette Szeniczai Gusztáv, ára 70 kr.

Mezei gazda népszerű vezérkönyve, a mostani viszonyokhoz alkalmazva. Irtá: Galgóczi Károly. I. rész általános földmívelés, ára 80 kr.

II. rész az állattenyésztés, ára 80 kr.

Kertészet kézikönyve, utasítás a konyha kertészet, virágművelés és gyümölcs tenyésztés körében, a legujabb kutfőkután, irták Galgóczi K. és Farkas M. 80 kr.

Magyar méhészkönyv, vagy utasítás a sikeres méh tenyésztésre. Irtá: dr. Farkas Mihály. 50 kr.

Ügyes Mari, a kis konyhakertésznő, oktatás a zöldségtermesztésben, 50 kr.

Juhtenyésztés és gyapjuismeret, a juhbetegségek ismeretével és gyógyításmódjával, 50 kr.

Gyakorlati és elméleti sertés tenyésztés. A magyar gazda közönség használatára. Irták: Dely Mátyas és Mihály. 50 kr.

Apró majorság, vagy a baromfi-tenyésztés czélszerű módja számos fametszettel. 50 kr.

A boglyár gyümölcsök, u. m. ribizke, kösméte (egres), málna, szeder, eper, borbolya, afonya, boroka, szőlő, füge és granát alma, czélszerű és jövedelmező termesztése. Különös tekintettel a szőlőlugas művelésre. 50 kr.

A dinnye tenyésztés foglalatja és a legjelesebb honi és külföldi csemege fajok ismertetése, irta Dr. Farkas Mihály számos ábrával, ára 50 kr.

A fatenyésztés, olvasókönyv népiskolák használatára. irta: Lukács Sándor, ára 40 kr.

iránt, Gyárfás testvérek Szucs György e. egy erdő rétet visszaadása iránt, nyganzoknak Popa Nicolae ellen nyganzért, b. Bornemissza Ignác Nicola Juon ellen egy telek állomány majorság természetű i., Brettyei erdőszabályozás iránt, bethleni erdő szabályozás.

Felelős szerkesztő MENTOVICH FERENCZ.

Főmunkatárs és a jogirész vezetője: Kuti Albert.

20—*

Az új bélyeg- és illetéki törvény, a miniszteri utasításokkal, ára 40 kr.

1872-ik Törvények gyűjteménye. Hivatalos 8-adét kiadás 1 frt 20 kr, zsebkadás 1 frt 20 kr.

Magyarországban és Erdélyben hatályban lévő egyenes adókra, ezek kivetésére és behajtására vonatkozó törvények, s szokások gyűjteménye. Összeszedte Szeniczai Gusztáv. Ára 1 frt 60 kr.

A bélyeg- és jogilletékek, valamint a bélyegdíjak iránti törvény és szabályok legujabb szerkezete. Összeszedte Szeniczai Gusztáv. Ára 2 frt.

Törvény és községek rendezéséről. Magyarázó jegyzetekkel. Nyolczadrét-kiadás. Ára 1 példánynak 40 kr.

Telekkönyvi oktató.

Irtá Ürmösy Boldizsár Ferencz.

2-ik javított kiadás. Ára 80 kr.

Községi Kalauz

vezérkönyv község- és körjegyzők, községbírák, előljárók, s képviselők használatára.

Számos jegyzetekkel és gyakorlati irománypéldákkal, 2-ik a legujabb rendeletekkel bővített kiadás. Irtá: Tóth Lajos. Ára 4 frt.

Magyar Önügyvéd,

gyakorlati tanácsadó és utmutató a polgári életben előforduló jogügyletek elintézésére, jogügyleteken tárgyzó okiratok és beadványok magyar és német szüvegű iromány példával ellátva, minden osztálybeliek használatára. Ára 2 frt 40 kr.

Irtá. Tóth Lajos.

Községi közigazgatás, vagyongazdálkodás és számadások kézikönyve.

Irtá: Till Antal.

2-ik javított kiadás.

Ára 2 frt 50 kr.

A m. k. belügyminisztértől, a jegyzői szigorlatra készülőknek ajánlva.

Gazdasági lötenyésztés, pályamű, irta: Tompa Béla, számos ábrával, ára 1 frt.

Az ügyes szakácsnő, legczélszerűbben leirt főzés-mesterség középosztályu magyar konyhák számára 40 kr

Legujabb és megpróbáltabb magyar szakácskönyv, utmutató 1044 legjobb izü étel főzésért Irtá. Németh Zsuzsa. 80 kr.

Állatgyógyászat, hasznos házi állataink betegségeinek megismertetése és gyógyítása. Irták: Eismayer és Göbel, 80 kr.

Kalauz a gyümölcsfa ültetés és nyesés körül. Irtá: Kováts Zs. Ára 1 frt.

A trágyakezelés, népszerű kézikönyve. Irtá Konecsey Kálmán. Ára 50 kr.

A váltógazdaság, vagy az okszerű mezőgazdaszat és falusi háztartás alapelvei. Koszoruzott pályamű. Irtá: Mártonffy Zsigmond: 1 frt.

Gazdasági kis tükör a falusi ifjúság számára tandij és olvasó könyvül. Ára 50 kr.

A szarvasmarha, ennek fajta és külemtana, fogisméje, tenyésztése, takarmányozása, hizlalása stb. stb. betegségei és gyógyításuk. Irtá: Engelbrecht Károly. Számos eredeti ábrával, 3 frt.

Általános baromorvoslási könyv. Irtá: Dr. Wágénfeld. 81 külön ábrával. Ára 2 forint 60 krajczár.

Koronás szőlőművelés, Irtá Báthi Gábor, ábrákkal 30 kr.